

## MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, September 19-dikén, 1820.

## Nagy Britannia.

A' Ministeri Kurir ilyen Nyilatkozatást adott-ki ezen napokban a' Nápolyi revolúzióra nézve: —“

„Mi meggyőztettek vagyunk affelől, hogy az öszszeszövetkezett nagy Hatalmasságok, a' kik Európának csendességét 's boldogságát a' magok oltalmazó paizsok' alá vették, meg nem fogják engedni azt, hogy a' revolúzióknak félelmes Theoriáji elhatalmasodjanak. Az, hogy az afféle jelenetek, a' millyenek ezek a' Sanyol Országi 's Nápolyi revolúziók, Európa' csendességét közvetlenül nem érdeklik, nem elégséges ok arra, hogy lágy melegséggel kellessék őket tekinteni. A' bölcs és körülnéző Politika a' jelenlévőkől kákkulál a' jövendőre. (kákkulálja-ki a' jövendő dolgokat), 's a' jövendő azonnal rettenetes, mihellyest a' jelenlévő idő, revolúzió' és fejtelenség' principiumait szűl, Valamelly magános történetről annak csak önn' fontosságából is lehet itélni: de az olly történeteknek, a' mellyek szembetűnőleg valamelly' szélesen kiterjedő és pontosan kikákkuláltatott Systemának a' resultatumai, megelőztetésekre 's elhárítatássokra, más eszközökkel való élés kívántatik. Európának csaknem minden tartományaiiban formálódtak olly Sekták, mellyek a' Frantzia Revolúzió' gyakorlatos csudájának undok szüleményei.

Ezeknek közönséges célzása minden jelenvalónak felforgatása. Olasz Országban a' Carbonárik, Angliában a' Radikálisok, Frantzia Országban a' Liberálisok, Német Országban az Illuminatusok, csak a' helyekhez képpest különböző fajták; csak különböző módon vagynak elintéztetve: de mind azon egy nemre tartoznak; tudniillik arra a' nemre, melly a' Kotzebue' és Princz Berry' gyilkosait és azon gyilkosokat szoptatta 's felnevelte; kik az Anglus Ministereket meg akarták öldökölni. Ezen Sekták mind egygyek; egy céljok van: tudniillik a' rontás és újítás. Hanem, ha már nyilvánvaló dolog az, hogy ez a' céljok: éppen így mindeneknek, a' kik véleek egy értelemben nincsenek, minden javok attól függ 's az a' kötelességek, hogy ezen Sektáknak principiumaikat terjedni ne engedjék; a' jelenlévő társasági öszszecsatorlódásnak fenntartására öszszecsatorlódni legalább tartathatik olly becsületes 's olly nemes iparkodásnak, mint felfordittatására törekedni. Hanem azonban senki ne gondolja azt, hogy ez a' fennálló dolgoknak fenntartására való öszszecsatorlódás azt a' kötelességet is szükségesképpen magával hozná, hogy tehát minden bölcs és hasznos változtatást fére kellessék vetnünk. Mi nem engedjük elragadtatni magunkat sem azon megcsaló álomlátás által, hogy az Európai nagy Respublika' intézetei, csupa tökéletességből, sem az által, hogy csu-

pa fogyatkozásból állanak: de más felől meggyőződve vagyunk affelől, hogy a' Revolúciónak vérferdője, a' fogyatkozásokon soha se' sagithet, az emberiség boldogságát soha elé nem mozdithatja. A' politikai tévelygő Ritterség' lelke, melly ezen a' világon szerencsevadászatra jár széllyel, nagyon távol van attól a' bölcsességtől, melly a' változásokat a' társaságoknak új szükségeihez tudná alkalmaztatni. Hanem hijába, mert Európa már egyszer belé esett azon Constitúzionalis Donquixótok' ostorozó nyavalyájába, a' kik minden követőket elhítenek szeretnék affelől, hogy szerencsétlenek és hogy szerencsétleneknek is kell lenniük, ha az ő plánumjaikat nem követik. Az Európai Monárkhák kéntelenek egy illy tulajdonságokkal bíró ellenkező rész (Oppositio) ellen nagy vigyázattal lenni. Nékiek nem lehet magokat azon szépen hangzó fogások által elcsábíttatni engedni, mellyekkel az újításoknak kívánóji a' fennálló dolgok' rendjének minden megváltoztatását szépiteni tudják; ők, a' Monárkhák, nem engedhetik magokat azon embereknek csalfa okoskodások által megcsalattatni, a' kik a' Szabadságnak szavával álarcza gyanánt élnek, azért, hogy annak háta megett a' magok' dicsősségre való vágyódásának plánumát elrejtthessék. Azon árvíznek rohanását, a' melly minket elmosással fenyeget, a' rend' barátjainak erős, megrázhatatlan és megoszolhatatlan összecsatolódása meggátolhatja: de ha a' fejtelenségnek 's rendtelenségnek habjait tovább nyomulni megengedjük, így a' partok beomlanak, az árvíz töltéseinket által töri, 's a' habok egy rohanó folyónak dühösségére 's erejére kapván, a' palérozottságnak, erkölcsiségnek, tudományoknak, 's szabadságnak minden régi

nyomait az örvény' fenekére le fogják sodrani."

A' Királyné' pere még most is csak a' tanúk kikérdeztetésénél áll a' Pairek' kamarájában. Sept. 2-dikán a' 15-dik ülés tartatott. A' Királyné naponként bejárt az ülésbe. — Aug. 30-dikán illy dolgot történt a' Királyné ö Felsége' ablakai alatt: Sok nép lévén ott öszzeseregelve egy Mills nevű Bristol ember valami lajtorjás szekerre felállván, beszédet tartott a' sokasághoz, 's megsajditván, hogy a' nép' figyelmét magára vonta, használta az alkalmatosságot 's kinyilatkoztatta, hogy ugyan ezen helyen egy kérelemmel fog más reggel megjelenni aláírás végett 's a' melly kérelem a' Királyhoz lévén intézve azt fogja magába foglalni, hogy a' Király a' Parlamentumot oszlassa széllyel, a' folyamatban lévő pert tegye semmivé, 's a' Ministereket tétesse vádoltatás alá. Mint megígérte vala, 31-dikben valósággal megjelenni, 's 5 vagy 6 társaival egy lajtorjás szekeren ülven, a' megígért kérelmet kezében hozván, a' Királyné' ablakai előtt, 's az ott öszszegyülekezve lévő sokaság közt szekerét megállítván, előbbeni beszédjének folytatásához ismét hozzá fogott: de nem sokáig folytathatta, mivelhogy Politizai Előjárók jelenvén-meg fogházba vitték, a' honnét csak Cautio mellett fog kibocsáttatni, a' mint is hogy az öreg Májor Cartwright és Kapitány Williams azonnal meg is jelentek 's Cautiót ajánlottak érette. A' Williams Cautiója el is fogadtatott, hanem a' Carthwrighté nem; mert ő maga is csak Cautió mellett van szabadságban.

Londonnak Sant Mary nevű Parokhiális kerületében nem régen gyűlés tartatván egyebek közt az is meghatároz-

tatott, hogy nyissanak olly gyűjteményt, hogy az abból hejövő summa által a' Királyné, rangjához méltó módon élhessen, 's a' summának administráltatása hat Lordokra 's az alsó háznak 6 volt vagy mostani tagjaira bizattassék. A' hat Lordok ezek: Bedford, Devanshire, Norfolk, Leinster, Hamilton, és Sommerset. Az alsó ház' tagjai pedig ezek: Noel, Moore, Hame, Witbread, Burdett, Wilson, és Alderman Wood.

Egy Lord Sept. 2-dikán a' gyűlésből jöven 's az uczán menvén, egygyik Londoni Ujság szerént a' nép ötet körül vette 's goromba szókkal illette, azt kívánván, hogy így kiáltson: „Éljen a' Királyné!” A' nemes Lord azonközben, kiváltképpen azért is, hogy a' nép már kövélkel is kezdette vala a' maga kívánságát fontosítani, jelesen feltalálta magát, így kiáltván: Éljen a' Királyné, 's kívánom, hogy minnyájotoknak hasonló felesége legyen!

#### Spanyol Ország.

Don Amarillas a' Hadi Minister elbucsuzott hivatalától. Elbucsuzásának oka, a' Királyhoz intézett levelében találattik, melynek ennyiben áll a' foglalataja: —

„Király! Azólta, hogy Felséged ezen terhes körülállások között jónak lenni találta azt, hogy engemet a' nyugodalomból a' Hadi Ministerségre elő hívjon, mindenkor ugyan azon principiumok által indittatván három versben tettem-le Felségednek kezeibe azon kérelmemet, hogy ezen hivatalt tehessem-le: de azt Felséged elfogadni nem méltóztatott. A' Ministerek' és Státustanács' jóvállására jónak találta vala Felséged megparancsolni, hogy az Andalusiai szemmel-tartó fegyveres seregnek békességi állapotra tétettessék-le, és néhány oda tartozó Regemen-

tek, más olly tartományokba tétettessék által, a' hova szükségesnek fog találtatni. Én ezen parancsolatot ezen hónapnak 4-dikén expediáltattam, és Felséged maga látta, hogy micsoda kifejezésekből álló váloszt küldöttek arra ezen seregeknek vezéreik. Én ezen Váloszból 's egyéb nem kevesebb világos jelekből, által látom, hogy engem', fájdalom! úgy akarnak tartani, mint a' ki a' Constitúzió fundáltatott Systemának akadályoztatója volnék; 's minthogy meggyőzöttetve vagyok affelől, hogy a' végre, hogy engem' a' Ministeriumból kimozdítsanak, olly lépést fognának tenni, a' melly Felségednek kedvetlen lehetne: cire nézve, hivatalos kötelességemnek érzése, 's hazám és Felséged eránt viseltető szeretetem, azt kívánnyák mindeneknek előtte töllem, hogy ne legyek olly rosszakra szolgáló alkalmatosság, avagy fogás, a' melly rosszszaknak elhárítására azután nem lennék elégséges. Ehezképpest, minthogy sem a' Constitúzió által felállított Országglási Systemával megegyező, sem pedig nem lehetséges az, hogy én a' Hadi Ministerséget tovább folytathassam; 's minthogy továbbá igazságtalan is volna engemet ezen hivatalban megtartóztatni akkor, midőn az ezen hivatal eránt tártózó nagy tiszteletet 's bizodalmat, mellyekkel Felséged engem' ezen hivatalra való felemelése által megajándékozni méltóztatott, megtagadhatják: nagyon kérem Felségedet, hogy engemet hivatalomból letenni 's affelől meggyőzöttetni méltóztassék; hogy én akár melly állapotban legyek is, a' Monarkhának Constitúzióját 's a' Felséged' Constitúzionális thronusát egyenlő buzgósággal oltalmazni, mindenkor kész leszek. Költ a' palotában Aug. 17-dikén. Alairta: —

„Don Marquis de-las-Amirillas.

Frantzia Ország.

A' Cambrayból elfutott tisztek közül Kapitány Lamothe, Fő Hadnagy Dutoya és Desbordes, 's Alhadnagykok Pegulu és Bruc, Monsban meglepettetvén elfogattak, melyről ekképpen emlékezik a' Journal-de-Paris: — „A' Belgiumi Országlószék az igasság' fenn tartatása eránt viseltető buzgóságát nyilván kimutatá azon határozása által, hogy a' katonai támodás' lelkének elnyomásában, melly Európát méltán megrettentette, segedelemmel akar lenni. Akár valamelly Generalist akarjanak a' katonák a' trónusra emelni, akár a' Constitúziót akarják önn' képzelődések szerént megváltoztatni, az arra vezérlő indító ok minden esetben csak egy; a' haza eránt való szeretet, mellyel a' lázasztók a' magok plánumjokat palástolják, többé senkit meg nem csalhat. Csak a' dicsőségnek 's vagyonnak szomjúzása ingerli ezen megvakult embereket arra, hogy hazafi társainknak nyugalmát büntetésre méltó reménségekért feláldozzák.“

A' Pairek' kamarája által kinevezetett vizsgálódó Biztosság, minekutánna ezen özszeesküvésért elfogattatott személyek között többeket kikérdezett volna, már a' tanuknak kikérdezéséhez is hozzá fogott. A' tanuk között van General - Lieutenant Gróf Digeon is, a' Kir. testőrző sereg' ágyuzó vezére.

A' Felső Marne' Departamentumabéli Journal így irt Sept. 2-dikán ezen özszeesküvésről: — „Azon beszédekből, mellyekről azt erőssítik, hogy Amiensben folytatattak volna, úgy látszik, hogy a' mostanság felfedezettett özszeesküvés A m i e n s vá-

rosában már régebben tudva lett volna. Mi azt se' ok nélkül hisszük, hogy Departamentünkben is tudósítva voltak némely emberek a' dolog felől, 's bizonyos egymással való közléseket 's jövendöléseket tettek, a' mellyek mind ezen özszeesküvésre mutató dolgok voltak. Mi még most nem bocsátkozhatunk ennél jobban belé ezen tárgynak megmagyarázásába: de annyit még is elmondhatunk, hogy mi azt gondoljuk, hogy észre lehetett venni, hogy azon embereink, kik az Országlószék eránt viseltető gyűlölségekről esmeretesek, néhány napoktól fogva nagyon fenn hangon beszélltek 's ábrázataikon a' reménségnek és örvendezésnek nyilván-ságos jeleiket lehetett szemlélni.“

Azon Végzéssel megegygyezőleg, melly által a' Bresti nemzeti sergeknek elosztatása megparancsoltatott, az is parancsoltatik, hogy ezen katonaság a' fegyvert, puskát kardot 's bajonétot, haladék nélkül rakja le a' Polgármesteri háznál. A' hajdani Kapitányokra bizattatott, hogy ezen parancsolatnak végrehajtására jó gond-jok legyen, tudniillik, hogy a' fegyverek a' Rendeléssel pontosan megegygyezőleg rakattassanak el.

B é c s.

Nápolyi Princz Cimitelle, útjában, mellyet S. Petersburg felé akart volna folytatni, a' hova a' maga új Országlószékétől az Orosz Császárhoz bizonyos követtségbe lett volna küldetettve, itt Béésben néhány napokig várokozván, innét, minekutánna Sándor Császártól Warschauból olly nyilatkoztatást kapott, hogy a' Császár ötet nem fogja elfogadni, Nápoly felé vissza indult.

# Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti és Budai levelekben ezeket írják  
Sept. 13. dikáról: —“

Felsőges Urunk örvendetes megérkezése után való nap, ugymint Kiszaszszony napján az Isteni szolgálat előtt a' Generálisoknak, és Stabális Tiszteknek, 's minden Katona hivataloknak Udvarlását méltóztatott elfogadni, kiket Ferdinand Kir. Fő Herczeg mutatott be. Azután a' Várbeli Templomban a' Misét, és Prédikációt, mellyet Fő Tiszt. Klinger György Szent Zsigmond Prépostja tartott, meghallgatták a' Felsőgek. Az Isteni szolgálat után ő Cs. Kir. Felsőge, a' Septemvirális Táblát, a' Kir. Táblát, a' Kir. Helytartó Tanácsot, a' Kir. Kamarát; az Universitás Magistratusát, Ns. Pest Vármegyének számos és fényes Deputatióját, a' Budai és Pesti Kir. Városok Tanácsait szerencseltette elejébe való bocsátatással. Még az nap délután ő Felsőge a' Császár és Király Ferdinand K. Fő Herczeggel Ó Budára kiment, az ott lévő Katona Gazdálkodás Intézeteinek megszemlélésére: A' Felsőges Császárné pedig angyali jóságát az által bizonyította meg, hogy legelőször is Budán a' gyámoltalanoknak menedék helyét, a' Sz. Erzsébet Apáczáinak Klastromait látogatta meg, hol az Aszszonyi nemből való betegek kegyes gondviseléssel gyámolittatnak. Szombaton reggel közönséges Audientia volt ő Felsőgénél a' Császárnál; délután pedig a' Felsőg a' Budai Kaszárnákat méltóztatott váratlanul meglátogatni. Ez nap a' Felsőges Császárné Pesten az Angol Apáczákhöz hasonló váratlanul jött, 's először is a' közönséges külső tanuló leánykák oskolájába menvén az elme' képzését Felsőges figyelmére vette, 's többeket a' helyes írásból, a' his-

tóriából, geografiából kikérdezvén, az ő kézi munkáikat is megvizsgálni méltóztatott; azután az egész Intézetet megvizsgálván tellyes megelégedésének kijelentésével távozott el.

Ez nap későbbi rendelkezések által a' két város világoztatása elhalasztatott.

Vasárnap egész délelőtt a' Császárnál ő Felsőgénél közönséges meghallgattatás volt. A' Felsőges Császárnénál pedig az Országos fő Hivatalok, az Universitás, a' Vármegye, és Városi Tanácsok azon rendeltattak-be, mint harmad nappal előbb a' Felsőges Császárnál. Mind azok, kiknek szerencséjük volt a' Felsőgek előtt megjelenni, örömezzéseiktől elragadtatva magasztalják azon felsőges jóságot, és meghódító kegyességet, mellyek ő Felsőgeknek minden szavaikból kitündöklöttek. Délután a' Pesti és Budai fő Aszszonyaságok bocsátattak Felsőges Aszszonyunk Udvarlására, 's bámulva csudálták Nemzetünk eránt azon kedveskedő figyelmét, hogy, valamint reggel a' férfiak Udvarlásakor, úgy most is drága magyaros öltözetben méltóztatott őket elfogadni, 's a' Magyar fő Várost, sőt az egész Országot Magyar Királyné fényességével megörvendtetni. Magok a' Magyar fő Aszszonyaságok, kiknek nagy okok vagyón a' Nemzeti tulajdonaikban büszkélkedni, olly fényes Magyar öltözetekben díszeskedtek, hogy mind mentekben, mind jöttökben a' számtalan néző sokaságot bámulásra gerjesztették. Estve a' Budai théatromban méltóztatott megjelenni ő Felsőgek, a' hol valamint a' játszószínnel fényessége, úgy a' Nézőknek zengő örvendezése megbizonyította azon hívséges indulatot, mellyel ő Felsőgek Magyar Alattvalói az uralkodó Ház eránt mindenkor gerjedeznek,

Ezeket eddig a' Pesti közönséges levelekből nyomtattattuk ide szóról szóra — mellyekhez a' Budai, September 12-dikén költ újságlevelekből még azt foglalhatjuk: Hogy már akkor a' Pesti táborozás minden órán elkezdődendő volt, t. i. Sept. 17-dik napján egy Lovas, 18-dikán hét Lovas, 's 19-dikén is ugyan annyi, mind együtt a' három napokon 15 Lovas Regimenteknek kellett oda a' Lógerbe megérkezni, 's az utolsó napon (19-dikben) a' gyakorlási munkának el is kezdődni. — A' csajkások' csapatjának a' maga' hajójival 16-dikban kellett a' Dunán ugyan ide megérkezni.

Posonyba, az onnét útját Olasz Országba vett Sándor Császár Regimentje' helyébe e' hónap' 7-dik napján Prágából a' Greth Regimentje érkezett-meg és szállott-be oda őrizetre.

Szathmár-Németiből September 1-ső napján: —

Hazánk' elteutonosodott Hajlatjáról, ha édesdeden hangza felénk a' Magyar Tháliát felnyitott azon kellemes beszéd, mellyet a' Magyar Kurir e' folyó esztendő Juliusa 11-dikén költ darabjában szétszárnyaltata; reményljük, még!! el nem korcsosodott Dáciánknek ezen temérdek térjéről, hasonló elragádtatással fogja az Olvasó Közönséggel megkedveltetni magát az a' beszéd, mellyel Szabad Királyi Városunkban, több mint egy negyed esztendőn keresztül áldozott Erdélyi Szinjátszó Társaság lelkes Directora Nemes Oroszfái P. Czelesztin Ur, ugyan azon Szüz Thália Templomát közöttünk tegnáp bezárolta vala.

Hosszas characterizálásába ereszkedtünk a' Játszó Személyeknek, mint szín-

té Városunk' jobb ízlésű részének e' Nemes Társaság eránt való érzékenykedését rajzolgatunk, felesleg volna; a' midőn mind erről mind arról nemes bizonytságot lehellenek a' lelkes sorok. Lehetetlen lévén nem mindent reménylhetni egy olyan tűzű 's ékes előadású felvigyázása alatt, kinek nincs szüksége, hogy más diktálja szájába a' szovakat, mellyeket szóljon; más részről meg, képzelhetetlen lévén, hogy olyan tüzet táplálhasson a' közönség' hidegsége, melly e' fagyaltatja fel leginkább a' különben mindenre termett magyar elevenséget!!

Mi részünkről szíves kívánságainkal botosátjuk ezennel útnak e' kedvelt vendégeinket az Ungvári tájakra, ohajtván, hogy a' szerencse, — mellyre közöttünk egyről egygyig erdemesítették magokat, — midőn kiterjedtebb szárnyain hordozza őket, reánk 's tájunkra lepillantván, feledjék, hogy közöttünk hattyú énekét énekelte vala, az ezen lágy hangokba szétt omlott Director Ur: —

Öszvetett kezekkel állunk itt, a' hol a' fővényt elfutottuk, — mint a' tébolygó leányka, ki a' víz partján áll, 's szerelmesének Jubileumát tartván, nem tudja, ha valyon a' víz mélyebb e', vagy az ő szenvedései. — Mi az a' miből az én szívem olyan sokat tsinál magának ezen a' földön? a' mit életem reggelében érzek csak; de nem esmérek; estvefelé már esmerném, de nem érezhetem többé — boldogságnak nevezi ezt a' Poétának képzelődése — 's az élet szemének előhozza, mint egy Mágusi vesszővel, 's ki teszi célul minden embernek; így indul el a' Világ keresni ezt az éjjeli phoenomenont, de ez megosztja magát az éggel 's földdel, tsak fényes ruháit hagyja itt, 's maga által száll az Angyalokhoz; óh! be szép hasonlatosságot hágy tanúságul mint.

egy ebbe, ez az élet csak külső tornáttza a' Boldogság' Szent Templomának, a' hol a' sáros ruháinkat a' testet itt hagyjuk — 's tisztán megyünk-be a' Templomba — Itt az élet' tudománya, 's csak ennyi mind az, a' minn az első Tappóniás Bölts törődött, 's az utolsó Königsberg Tudós fántolodott. Bizony ez a' Világ egy nagy néző hely, 's hogy azt egy arányosságában jó — 's rossz oldaláról nem láthatjuk, azért támadott egy egy híres Játék Író Aeschillusba, Sophoclesbe, 's megindították a' Játéknézó helyeket, melyek kintinbe a' nagy Világot úgy a' mint van — elő mutassák; így lett mondom kezdete, 's fel-nőtt, mint az út mellett lévő gabona szálak, melyet madár, állat, 's minden pusztít, 's Ti! kik a' Hazát, 's a' Nemzetet szeretitek, engedjétek-meg buzgó-ságomat eránta, mert én a' Haza Őriző Angyal szavait szóllom, nézzétek tisztán itt a' tárgyakat, mert a' ki ebbe — hasonlatosságúl hozom elő — egy ártatlan tzelből nyújtott virág szálba, mint a' pók mérget keres — háromszor tagadja meg egy lehellebbe a' Nemzet' Istenét, 's már annak magába van megromlottsága — Itt hal meg a' szűz erköltsért egy Lukrétzia, 's ha az ő szavára, meghalok — 's ismét mikor Schiller Tragediájában egy elbotlott Leány — vissza küldi a' Hertzegnek hét ezer emberein vásárlott bűja gyönygyeit — ha mondom erre a' két jelenésre egy Udvari Tanácsosnak szemében könnyeket látunk, már egy áldással több van az Országban; mert jaj annak az Országnak, a' hol az erköltsöket megsértik a' törvényekért; ha mondom tovább — Angliában egy Cronvel, 's Athenében egy Pericles itt elő mutatódik, és miképen érték meg a' tetvek Syllát, minekutánna tiz ezer polgárokat megölt — Fábrius hogy veti-meg Pirrhus aranyát — Phocionnak

hogy emelnek oszlopot — Igen az élet szomorúbb Scénáit hozom elő, mert ezekben van egyedül tanúság, ha ezeken mondom könnyet hullat a' nép, vagy mintegy tűz oszlop, a' Virtus szemlélésére lángba gyúl, ott, és abban a' Városban a' koldús nem hal meg éhen, az ártatlanság nem szenved, a' hamis bíró nem törí-ei a' páltzát az igazság felett----- ez rövid summában a' Theátrum.

„Hiszem én bútsúzni állottam ide, 's az utolsó csendítés elválást parantsol — né! az elválás órája kezembe adta mintegy az Ezekiel öszve hajtott levelét, a' melly bé vagyon írva elől hátul siralommal, — szenvedjétek-el hát még egy kevéssé, míg elbútsuzom, mert úgy is azt mondják az én élő érzéseim: hogy részemről talám most, mint a' Hattyú — utolsó énekemet énekelem — úgy is ez a' mi életünk olyan, mint az Utasoktól magára hagyott mező tüze, mely ha hi-aluszik is, senki se tudakozódik utánna hová lett — bútsúzni akarván tehát, most veszem észre, hogy a' ki az ember előtt legkedvesebb, az előtt némúl-el a' szív, 's mint a' muzsikának elszakadozott húrjai, csak tört hangokat ad. — Ah! minden elválásban van valami erőssen nehéz, mely leginkább érezteti az emberrel, ha voltak — örömeit, tsendes óráit, magával való meglegedésit, ha nem voltak, úgy is terheit 's az élet bajait, mintegy tükrül elő mutatja, melybe az ember magát meglátván úgy tetszik, mintha kiállott szenvedéseiben is belé szeretne.

Köszönnyük, hogy nem voltunk előtettek olyanok, mint a' puszták közepében nőtt vad fa, melynek csak az eltévelyedett szarándok mond egy szomorú jó-estvét; — mikor valamit tettetek érettünk, bennünk magát a' Nemzetet szerettétek; áldásunk jószágokért ennyiből áll: marad-

jatok a hitben, reménységben, és szeretetben, 's övedzen körül édes Város! az Egyesség erős Lelke, mint a tengert körül fogó Leviathán; így nem kell kö-fal kerítésedre, — 's te jó határ! ki megszenveded a jóknak, mint a rosznak barázdáit ugaraidon, adj mindenkor tsendes szálást, ha elkésik a Vároستól, vagy egy szegény Lévíta; mi elmegyünk, de mint a' fiúi, ki édes Attya' házatól kiindulván, még egyszer vissza néz, egy könny cseppel a szemében, 's egy erős érzéssel szívében, mintha mondaná: talám valaha még meglátlak. —

„Oh hagyjatok hát ebben a' gondolatban meghalni, a' ti emlékezetetek a' mi Óltárunk lesz, 's mint a' Klastrom sanyarú Papjai, ennél az Óltárnál temetkezünk el társainkal — akkor is — mint most, utolsó szavaink ez — — — Isten hozzátok!!!!

B é c s.

Egy csillag néhány napokig tartó nézésre szolgált itt Bécsben alkalmatosságul a' közönségnek az ucaákon fényes napal. A' figyelmet nagyon magára vonta, és sokféle 's különös magyarázatoknak szolgált tárgyául: azonban az egész dolog csak egy közönséges és legalább egyszer minden 8-dik esztendőben eléforduló tü-nemény. A' Venus, mint egy estvéli és hajnali legszembetünőbb világossággal bíró csillag, mindenek előtt esmeretes. Mikor ezen Planéta a' föld és nap közt van, akkor a' föld' lakosira olly nagy világos-ságot vet, hogy ötet a' melegebb Zóna alatt szép tiszta napokon csupa szemmel is látni lehet. E' történt ezen napokban is.

Chiossi ch János nevű Albániai születésű kőzkatona halt meg mostanság a' Muranói invalidusok' ispotállýában, minekutánna 117 egész esztendőt 's öt hónapot élt, mellyek közül 110 eszten-

dőkatonásbodásban töltött; Bécsben 1702-tőben született a' világra; 8-dik esztendéjében Dobossá lett, felserdült korában által tették a' puskával szolgáló katonák közzé a' Stahremberg Regementjébe. Innét 1756-ban a' Velencei hajósok közzé állott által, a' hol, mint tengeri katona, úgy szolgált 1797-tig, midőn az Invalidusok közzé tétettetvén által, itt az elerőtlenülés által végeztetett ki az élethől.

Austriában legszebb őszi napok járnak. A' szőlő hegyek, ha nem sokkal is de jó borral biztatnak.

Azon szép Országút' nevezetének, a' melly Buckovinából Erdély felé az Oberstlieutenant Doczy Ur' felvigyázása alatt az 1812-dik esztendő-től fogva készítettvén 's 1817-ben Felsőéges Urunknak 's Aszszonyunknak Erdélybe ezen úton lett bemeneteljek által is nevezetesítettvén, ugyan ekkor Via Francisca nevezetet vett, örök emlékezetbe lejtendő helyheztesítésére, az útnak tökéletes elkészülése után ezen esztendőben Aug. 14-dikén, ugyan csak a' nevezett Oberstlieutenant Urnak eszközlése által fényes gyülekezetnek, katonai és polgári tisztviselőknek, 's Papoknak jelenlétekben, illy felirással való kő-tábla állítatott-fel 30 lábnyom magasságú Pyamisra szokott pompával és fényességgel, mozsárágyú dörgés, muzsika, Vivat kiáltozások között:

Via Francisca.  
gloriose. regnanté.  
Caesare.

FRANCISCO. I-mo.

publico. M. Transsilvaniae. Princ. aere. Provinciam. gubernante. Georg C. Bánffy. ab. anno. 1812. usque. 1820. constructa. Opus. moderante. Rei. Archit. militaris. Pro. Colonello. Antonio. a. Dóczy. Prim. G. Commissario. Sam. ab. Ujfalvy.